

внутрішньом'язово) та хоріонічним гонадотропіном (Sergon, 500 ОД (1 мл), внутрішньом'язово) було осіменено 93,7 % оброблених кіз з рівнем плодовитості 158,9 %.

Загальний висновок полягає в тому, що та синхронізація статевої охоти є ефективним біотехнологічним прийомом, який дозволяє суттєво підвищити ефективність використання генетичних ресурсів високоцінних тварин, збільшити масштаби їх участі у процесі відтворення поголів'я зі збереженням на високому рівні фізіологічних функцій репродуктивної системи. Зокрема такі дослідження допоможуть визначити найбільш відповідний протокол синхронізації тички та краще зрозуміти вплив на статеву поведінку та гормональний вплив і провести осіменіння кіз в найбільш оптимальний час, за короткий термін, зі стислими термінами окоту.

Список літературних джерел

1. Habeeb H. M. H., Kutzler M. A. Estrus synchronization in the sheep and goat. *Veterinary Clinics: Food Animal Practice*. 2021. Vol. 37, Is. 1. P. 125-137.
2. Skliarov P., Pérez C., Petrusha V., Fedorenko S., Bilyi D. (2021). Induction and synchronization of oestrus in sheep and goats. *Journal of Central European Agriculture*. Vol. 22, Is. 1. P. 39-53.
3. Whitley N. C., Jackson D. J. An update on estrus synchronization in goats: a minor species. *Journal of Animal Science*. 2004. Vol. 82, Is. 13. E270-E276.
4. Wondim B., Taye M., Alemayehu K., Rouatbi M., Getachew T., Haile A., Rekik M. The efficiency of estrus synchronization protocols and artificial insemination in the Abergelle goat on-station and on-farm conditions of Northern Ethiopia. *Journal of Applied Animal Research*. 2022. Vol. 50, Is. 1. P. 518-525.

УДК 636.09

ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ КАЛІЦИВІРОЗУ У ДРІБНИХ ТВАРИН

Родіонова К. О., к. вет. н., доцент

Аванісьян М.С., 6 к, 5.10, 211 «Ветеринарна медицина»

Хімич М.С., к. вет. н., доцент

Одеський державний аграрний університет

E-mail: katerina.rodionova@ukr.net

Актуальність. Каліцивіроз, каліцивірусна інфекція котів (*feline calicivirus infection, calicivirosis*) – висококонтагіозна хвороба тварин родини котячих (*Felidae*), що проявляється кон'юнктивітом, виразковим стоматитом, ринітом, трахеобронхітом, пневмонією та супроводжується високою летальністю.

Діагноз на каліцивіроз котів ставлять переважно на основі клінічних ознак захворювання. Серед специфічних методів лабораторної діагностики можна застосовувати метод полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР) та реакцію нейтралізації (РН). Однак ПЛР практично не застосовується у практиці ветеринарних лікарів, оскільки цей метод є дуже коштовним та малодостовірним (67%), а для проведення РН в Україні відсутні вітчизняні діагностичні сироватки.

Крім того, зазначені серологічні реакції не є одночасно високо специфічними і чутливими.

Таким чином, дослідження особливостей каліцивірозу у котів, а також удосконалення схеми його лікування є актуальним та має важливе практичне значення.

Мета роботи – визначити особливості діагностики та удосконалити схему лікування котів за каліцивірозу.

Матеріали і методи. З метою виділення вірусу відібрали змивів від хворих котів. Проби центрифугували 30 хв. за 6 тис. об/хв. У відібрану надосадову рідину додавали Пеніцилін і Гентаміцин, струшували та інкубували впродовж 1 год за температури 20 ± 2 °C. Очищений матеріал використовували для зараження клітин СтФК та FS. Для лабораторного підтвердження діагнозу використовували РН. Для вивчення порівняльної ефективності методів лікування було сформовано три дослідні групи (по 10 тварин в кожній).

Результати. Клінічно було обстежено за період 2020-2022 р. 483 kota (від 1 місяця до 16 років). З них виявлено 149 хворих на каліцивіроз тварин з різними за інтенсивністю прояву клінічними ознаками хвороби. За результатами досліджень встановлено, що дана інфекція носить сезонний характер: спалах припадає на осінній ($36,8 \pm 1,8$ %) і весняний ($29,3 \pm 2,42$ %) періоди. Найчастіше хворіють безпородні коти (36,2 %), коти породи сфінкс (20,1 %), британської (16,1 %), а також перської порід (7,5 %). Сприятливі до інфекції коти віком від 1 до 6 місяців. За гострого перебігу хвороби у хворих тварин спостерігали лихоманку перемінного типу, а за хронічного перебігу – гіпотермію.

Основною найбільш ранньою клінічною ознакою за гострого перебігу хвороби є серозний кон'юнктивіт (60 %), який супроводжувався виділеннями з очей та помірною кон'юнктивальною еритемою. Утворення виразок ротової порожнини визначали у 30 % кошенят.

Найбільш ефективною є схема лікування із застосуванням імуномодулятора Азоксивет. Поліпшення загального стану котів наставало на 2-й день від початку лікування, а вже на 4-й день тварини були клінічно здорові. Крім того, впродовж 6 місяців спостереження рецидивів хвороби не спостерігали.

Висновки. За результатами досліджень відзначена велика чутливість до каліцивірозу молодих тварин віком від 1 до 6 місяців при їх індивідуальному утриманні, що становило 36,8 % від загальної кількості звернень. Ефективною є схема лікування, яка включає комплексне використання імуномодулятора Азоксивет, антибіотику Амоксицилін, антисептичного засібу Хлоргексидин біглюконат для зрошення ротової порожнини, вітамінного комплексу Катозал та ізотонічного розчину Натрію хлорид.

Список літератури.

1. Гаркуша С. Є., Плагун А. Я. (2016) Деякі макроскопічні зміни у внутрішніх органах котів, що загинули від каліцивірусної інфекції. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Т. 18, № 3 (70). С.117-123.
2. Гомзиков А. В., Сацька Л. В. Каліцивірусна інфекція котів:

епізоотологічні особливості прояву інфекції в умовах мегаполісу. Науково-технічний бюлетень Науково-дослідного центру біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК. 2014. Т. 2, № 3. С. 86-89. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ndbnndc_2014_2_3_16

3. Козленко Т. Г., Недосеков В. В. (2017) Поширення каліцивірусної інфекції котів в умовах мегаполісу. Біологія тварин. Т. 19. № 1. С. 54– 58.

4. Недосеков В. В., Козленко Т. Г. (2016) Оптимізація методів очистки та інактивації збудника каліцивірозу котів. Вісник Полтавської державної аграрної академії. № 4. С. 92–94.

УДК 619: 618. 19 - 082: 636.2

ЗАСТОСУВАННЯ УБЕРДЕРМІНУ ЗА МАСТИТУ КОРІВ ТА ХВОРОБ ДІЮК

Роман Л. Г., к. вет. н., доцент

Скотаренко В. М., 6 курс 5.10

211 «Ветеринарна медицина»

Одеський державний аграрний університет

liliyaroman64@gmail.com

Актуальність. Мастит лактуючих корів залишається актуальнішою проблемою в молочному скотарстві [3]. При розробці методів та засобів терапії за маститу корів важливо враховувати те, що пропонований засіб повинен бути простим, нетравматичним і відповідати вимогам гігієни[1]. Фармакологічну цінність мають йодовмісні з'єднання, особливо якщо йод знаходиться в них у біологічно активній формі. З йодовмісних препаратів, які в теперішній час використовуються для лікування хворих на мастит корів, відомі лазін, септогель [2].

Метою наших досліджень було створення нового протимаститного йодовмісного препарату для нашкірного (аплікаційного) застосування, який би мав високу терапевтичну ефективність і не погіршував органолептичні характеристики молока.

Матеріали та методи. Програму НДР виконували на базі лабораторії кафедри хірургії, акушерства та хвороб дрібних тварин Одеського державного аграрного університету, ЕБ «Дачне» Біляївського району Одеської області.

Дослідно-пошуковим шляхом відпрацювали технологічні параметри нового протимаститного препарату убердерміну. В подальшому вивчали фізико-хімічні властивості і стабільність за тривалого зберігання, визначали вплив на молочну залозу і органолептичні властивості молока.

Лабораторні дослідження включали підрахунок числа соматичних клітин (за Прескотом-Бридом), лізоцимну активність (за М. Мутовінім), рН (рН - метром), наявність вільного йоду (титрометричним методом), вміст лактози, загального білка, хлоридів.

Для вивчення аплікаційного впливу убердерміну на тканини здорової молочної залози корів сформували дві групи, кожна чисельністю 5 голів.